

I beskrivelser rundt konsentrasjonsvansker ser vi at det er en del utfordringer med å få god arbeidsro i klasserommet, elevens evne til å holde oppmerksomhet mot ønsket aktivitet, elevens evne til å huske det man skal lære samt en del atferdsvansker.

Når det gjelder språklige vansker dreier dette seg ofte om manglende begrepsforståelse, lese- og skrivevansker samt utfordringer knyttet til flerspråklighet.

En stor del av de 312 henvisningene er i kategorien «uavklart». Med dette menes at skolen ikke har klart å finne årsak til at eleven ikke har tilfredsstillende utbytte av undervisningen. Medvirkende faktorer til dette kan være emosjonelle vansker, atferdsvansker, stort fravær, lave skoleprestasjoner, utfordrende vennskap, rus, mobbing etc.

Alle disse tre hovedkategoriene er gjennomgripende i elevens hverdag, både på skolen og i fritiden. I skolen vil vanskene være til stede i alle fag, alle timer og for noen også i friminuttene. Det er behov for en helhetlig tilrettelegging hvor alle voksne i skolen, uavhengig av rolle har kompetanse og kjennskap til elevens behov.

Etter en utredning hos oss i PPT finner vi ofte sammensatte årsaker til vanskene. Vanskene kan være individuelle hos eleven og det vil være behov for spesifikke tiltak, i noen tilfeller er årsaken i elevens kontekst, altså i elevens læringsmiljø, relasjoner til medelever eller lærere, hjemmeforhold etc. Hos andre er årsakene sammensatt, og det vil være behov for tverrfaglig arbeid rundt eleven.

I en del av sakene vi i PPT arbeider med, er alvorlighetsgraden svært stor, og man kan undre seg over at hjelpeapparatet ikke er koblet på tidligere. Det er for sent å koble på ekstern hjelp når eleven ikke har vært på skolen på flere uker, det er også for sent å avdekke en dysleksidiagnose i 10.trinn.

Som avdelingsleder i PPT ser jeg at oppdagerkompetanse er viktig og bør styrkes, det å fange opp elevene på et tidligere stadium slik at de lettere kan hjelpes og på den måten klare seg bedre gjennom grunnskolen. Jeg ønsker å gjøre oppmerksom på Opplæringslovens § 1-4 som omtaler tidlig innsats i grunnskolen:

Tidlig innsats på 1. til 4. trinn

På 1. til 4. årstrinn skal skolen sørge for at elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller rekning, raskt får eigna intensiv opplæring slik at forventet progresjon blir nådd. Om omsynet til eleven sitt beste talar for det, kan den intensive opplæringa i ein kort periode givast som eineundervisning.

Dette er en del av den tilpassede opplæringen som elever i 1.-4.klasse har rett på. I Namsos kommune ser vi at denne intensive opplæringa i liten grad tilbys. Når vi

etterspør dette hos rektorene, er ressursmangel oppgitt som årsak til at lowerket ikke følges. Dette er svært bekymringsverdig.

Ved å ikke tilby elever som trenger litt ekstra bistand i 1.- 4.klasse vil dette medføre at gapet mellom elevene blir større og vanskene etablerer seg, noe som igjen vil gi behov for økt spesialundervisning. Slik PPT ser det, blir det viktig å sette søkelys på tidlig innsats (Opplæringslovens § 1-4), kartleggingsrutiner og kompetanse på hvilke tiltak man bør sette inn når eleven henger etter.

For å dempe utfordringer med atferdsvansker er det viktig å forstå at atferd er et uttrykk for følelser, og at det jobbes systematisk og strukturert med et godt læringsmiljø på alle trinn.

Den beste forebygginga for elever i Namsos er å trives med medelever og voksne på skolen, få oppgaver man mestrer og finner mening i og ikke minst kunne ha medvirkning til egen læring.

Dette arbeidet skjer i hver eneste skoletime og hvert friminutt 190 dager i året.

Vurdering:

Høsten 2021 startet alle skolene og PPT opp med et større prosjekt i samarbeid med Statsforvalteren i Trøndelag, Nord universitet og Statped. Prosjektet «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis» skal føre til mer kompetanse om spesialpedagogikk og inkludering, både hos skolene og i PPT.

Kompetansehevingen på skolene skal innrettes etter den enkeltes skoles behov på bakgrunn av skolebaserte analyser. I utgangspunktet er prosjektet 3-årig, men med flere parallelle satsninger innenfor grunnskoleområdet, er det viktig å prioritere og se satsninger i sammenheng.

Det er viktig å påpeke at lærenormen ble innført som en minimumsgrense for hvor mange elever det skulle være i forhold til lærere. Denne normen benyttes i dag i stor grad som en maksimumsgrense for om man driver lovmessig, og sier ingenting om kvalitet eller muligheten for en god tilrettelagt undervisning. Ved et økende behov for spesialundervisning vil dette utfordre de førende tallene for lærenormen, og således kunne gå ut over kvaliteten i undervisningen.

Skoleåret 2020-2021 var det første der vi lokalt fikk kjenne på den varslede lærermangelen, som har vært et nasjonalt anliggende så langt. Alle undervisningsstillinger er så å si bekledd av kvalifiserte lærere, men ved sykdom og vikariater ser vi at det er mangel på både kvalifisert og ufaglært personell. Dette medfører igjen at skolene må gjøre interne prioriteringer, der grupper/klasser i større

grad må slås sammen og timer til enkeltelever med rett til spesialundervisning bortfaller.

Det er fortsatt usikkert hvordan dette vil innvirke på kommende skoleår. Pålagte innsparinger tilsier at grunnskole har redusert med 15 årsverk de siste tre skoleårene. Dette som en følge av elevnedgang. Samtidig har dette medført at vi ikke klarer å opprettholde den ønskede kvaliteten i klasserommet, da mulighetsrommet til å drive en god tilpasset undervisning er innskrenket.

2.4 Nasjonale prøver

Formålet med [nasjonale prøver](#) er å gi skolene kunnskap om elevenes grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og engelsk. Ferdighetene er viktige for læring i alle fag. Informasjonen fra prøvene skal danne grunnlag for undervisvurdering og kvalitetsutvikling på alle nivå i skolesystemet. Prøvene er laget slik at snittet på landsbasis hvert år blir på 50 poeng for 5. og 8. kl. Nasjonale prøver gjennomføres også på 9.trinn, i regning og lesing, med samme vanskegrad som i 8.kl. Det forventes derfor en oppgang på 4 poeng, som tilsvarer ett skoleår med undervisning. Snitt på landbasis er 54 poeng for 9.kl.

Nasjonale prøver er et kartleggingsverktøy som gir en systematisk tilbakemelding på klasse, gruppe og elevnivå. Resultatet i Namsos kommune er noe varierende fra skole til skole, noe som medfører ulik grad av veiledning og oppfølging.

Skoleåret 2021-2022							
5. trinn			8. trinn			9. trinn	
Lesing	Regning	Engelsk	Lesing	Regning	Engelsk	Lesing	Regning
48	47	50	49	49	48	53	53

Resultatet viser at vi er tilnærmet, eller under snitt på alle prøveformer, på alle trinn. Det er, som tidligere nevnt, variasjoner mellom skolene. En vurdering av resultatet er tillagt den enkelte skole å si noe om, slik at man får lokal kunnskap knyttet til resultatet. Årets resultat er likevel beskrivende for det som er symptomatisk for Namsos kommune: Vi ligger tilnærmet nasjonalt nivå, men nesten uten unntak er vi under nasjonale snitt. Ser vi på historiske tall, og setter dette opp i en tabell – som viser utvikling over tid for det enkelte elevkullet – får vi et enda tydeligere bilde på at vi har utfordringer med å nå målsettingen om å ligge på nasjonalt snitt.

Resultater over tid, klassevis:

I tabellen under vises oversikt over resultater på nasjonale prøver fra 2015/2016, til og med inneværende år (2022/2023). Merk at resultatet for 5. trinn for elever født 2009 og tidligere er fra Namsos, før sammenslåingen. Det samme gjelder 8. trinn for elever født 2005-2006.

Vurdering:

Oversikten viser at kommunens målsetning om at resultatene skal ligge på eller over landssnittet, i svært liten grad er oppnådd siden 2015. Kun rundt 13 % av resultatene er «grønne» (på eller over landssnittet, i skalapoeng). Kullet som nå går i 8.kl, har jevnt over scoret noe bedre enn andre kull, mens resultatene i lesing og regning for 5.trinn de siste 3 årene har ligget 2 p eller mer under landssnittet. Resultatene for 9.trinn ligger jevnt på eller like under landssnittet, med to unntak.

På eller over landssnittet
1 poeng under landssnittet
2 p eller mer under landssnittet

Klassetr 22/23	Les 5		Regn 5		Eng 5		Les 8		Regn 8		Eng 8		Les 9		Regn 9		
	Nams	År	Nams	År	Nams	År	Nams	År	Nams	År	Nams	År	Nams	År	Nams	År	
Vg2	48	15	50	15	49	15	49	18	48	18	49	18	55	19	49	19	
Vg1	47	16	47	16	48	16	48	19	48	19	48	19	53	20	52	20	
10.	50	17	49	17	49	17	47	20	47	20	47	20	53	21	52	21	
9.	48	18	49	18	47	18	49	21	49	21	48	21	51	22	53	22	
8.	51	19	49	19	49	19	50	22	49	22	49	22	Elevene går forts i 8.kl				
7.	48	20	47	20	47	20	Elevene går forts på mellomtrinnet.										
6.	48	21	47	21	50	21											
5.	48	22	48	22	49	22											

Årstall refererer til høsten det skoleåret prøvene ble gjennomført.

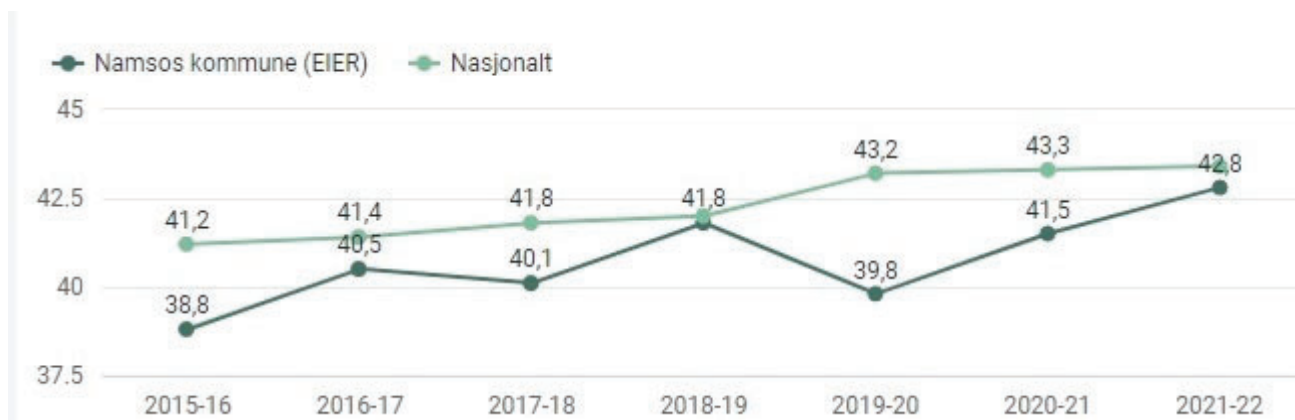
Det er utarbeidet et opplegg som alle skoler bruker i sine analyser av prøvene. Analysene gjøres på den enkelte skole og sendes skoleeier til vurdering og gjennomsyn. På bakgrunn av disse analysene vurderes videre tiltak. I denne kvalitetsmeldingen vises resultatene på kommunalt nivå samlet sett. Men skolene har tilgang på analyseverktøy som går helt inn på elevnivå, og går dermed atskillig mer i dybden i sine analyser; de ser «fortellingen som ligger bak tellingen».

2.5 Karakterer og grunnskolepoeng

På grunn av koronapandemien ble alle eksamener i grunnskolen avlyst våren 20, 21 og 22. Vi har derfor ingen oversikt over eksamensresultater etter kommunesammenslåing. Vurderingen her baserer seg derfor på grunnskolepoeng og på standpunktkarakterer, utvikling over tid og geografisk sammenligning.

Standpunktkarakterer 2021-2022

Fag	Nasjonalt	Trøndelag Fylke	Namsos kommune
Engelsk	4.3	4.2	4.2
Fransk	4.3	4.5	4.5
Spansk	4.3	4.3	4.3
Tysk	4.3	4.2	4.5
Kunst og Håndverk	4.5	4.4	4.5
Kroppsøving	4.7	4.7	4.8
Matematikk	3.8	3.8	3.5
Mat og helse	4.6	4.6	4.8
Musikk	4.5	4.5	4.3
Naturfag	4.3	4.2	3.9
Norsk hovedmål	4.0	4.0	4.1
Norsk sidemål	3.9	3.9	3.9
Norsk muntlig	4.4	4.3	4.3
KRLE	4.4	4.3	4.2
Samfunnsfag	4.4	4.3	4.2

Vurdering:

Oversikten over grunnskolepoeng viser en stabilt positiv utvikling, med unntak av 2019/20, da sank resultatene merkbart. De har senere tatt seg opp, og i 2021/22 ser vi at grunnskolepoengene for elever i Namsos er høyere enn tidligere registrert, og omtrent på linje med landssnittet.

Resultatene i standpunktkarakterer for elevene i Namsos ligger tilnærmet landssnittet, for fylket, og for kommuner i samme KOSTRA-gruppe.

Om Namsos vil klare å nå målet om å ligge på eller over nasjonalt snitt, i standpunktkarakterer, er mer usikkert, all den tid læringsresultatene over flere år har ligget stabilt i underkant av landssnittet. Ett (av flere) moment som bør tas med i betraktning senere år, er den reduserte lærertettheten på ungdomsskolen de siste årene. Når videre tiltak skal vurderes, må også ses i sammenheng med evaluering av forskjeller mellom skoler, blant annet når det gjelder resultater på nasjonale prøver og elevundersøkelsen.

Årets 10. trinn har det høyeste kommunale grunnskolepoengsnittet sammenlignet de siste 7 årene. Ser vi dette i sammenheng med neste kapittel, hvordan elevene opplever læringsmiljøet, vil en enkel analyse kunne bekrefte samsvaret mellom et godt læringsmiljø og faglige resultat.

3 Læringsmiljø

Skolene i Namsos skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse trivsel og læring

Kjennetegn på måloppnåelse:

1. Alle elever, ansatte og foresatte skal møte hverandre med respekt og bidra til et godt læringsmiljø.
2. Skolene i Namsos skal ha menneskemøter som fremmer god psykisk helse og trygge relasjoner.
3. Elevene skal ha medbestemmelse og innflytelse på egen læring.
4. Alle elever skal få utfordringer som fremmer danning, mestring og lærelyst.
5. Ro, orden og disiplin skal prege skolemiljøet.

3.1 Elevundersøkelsen 2021-2022

Elevundersøkelsen er en årlig undersøkelse der elever får si sin mening om læring og trivsel i skolen. Svarene brukes av skolen, kommunen og staten for å gjøre skolen bedre. Det er obligatorisk å gjennomføre Elevundersøkelsen for 7. trinn, 10. trinn og vg1 i høstsemesteret. Skolene velger selv om de vil gjennomføre på flere trinn, og kan invitere elever fra 5. trinn til og med vg3. Det er alltid frivillig for elevene å delta, og det er også mulig å hoppe over spørsmål. Skolene skal informere foreldre og foresatte om Elevundersøkelsen i forkant av gjennomføringen.

Den enkelte skole anbefales å gå gjennom spørsmålene med elevene, slik at eventuelle misforståelser blir rettet opp før elevene svarer. Begreper som for eksempel mobbing og elevmedvirkning kan bli drøftet og klargjort.

Elevundersøkelsen 7. trinn:

Indikator - spørsmål	Trøndelag fylke	Namsos kommune
Trivsel	4.1	4.1
Støtte fra lærer	4.3	4.3
Støtte hjemmefra	4.2	4.1
Vurdering for læring	3.7	3.7
Læringskultur	3.9	3.9
Mestring	4.0	3.9
Motivasjon	3.6	3.7
Elevdemokrati/medvirkning	3.7	3.6
Felles regler	4.3	4.2
Faglig utfordring	4.0	3.8

Elevundersøkelsen 10. trinn:

Indikator -spørsmål	Trøndelag fylke	Namsos kommune
Trivsel	4.1	3.9
Støtte fra lærer	4.0	3.9
Støtte hjemmefra	4.1	3.9
Vurdering for læring	3.3	3.0
Læringskultur	3.8	3.6
Mestring	3.9	3.8
Motivasjon	3.4	3.2
Elevdemokrati/medvirkning	3.4	3.2
Felles regler	4.0	3.8
Utdanning/yrkesveiledning	3.8	3.6
Faglig utfordring	4.3	4.2

Mobbing på skolen:

Indikator	Nasjonalt 7. trinn	Nasjonalt 10. trinn	Trøndelag 7. trinn	Trøndelag 10. trinn	Namsos 7. trinn	Namsos 10. trinn
Mobbing	7.9%	5.7%	9.1%	6.4%	9.2%	4.6%
Mobbet av andre elever på skolen	6.6%	4.1%	7.8%	4.8%	6.9%	*
Mobbet av voksne på skolen	1.1%	2.2%	1.3%	2.2%	*	*
Mobbet digitalt	3.3%	2.2%	4.1%	2.5%	6.3%	3.7%

Vurdering:

Det har vært varierende resultater fra år til år. Selv om det vil være ulike utfordringer knyttet til ulike elevkull, kan vi ikke annet enn å beskrive det som en negativ utvikling over tid. Vi ønsker et stabilt godt resultat, som beskriver et trygt og godt elevmiljø. Administrativt ble det allerede i 2019 innledet en dialog med Statsforvalteren og aktuelle kompetansesenter, for å se hvordan vi kunne tilegne oss nødvendig kompetanse og få ekstern støtte til å kunne skape en varig forbedring. Så kom Korona, og plutselig var det andre gjøremål som ble viktigere. Når vi nå har lagt denne tiden bak oss, ser vi på nytt mot samme instanser for å kunne få ekstern støtte og veiledning.

I regi av Utdanningsdirektoratet er det opprettet et læringsmiljøprosjekt (LMP) som nå har satt i gang pulje 7. Eierskapet ligger altså nasjonalt, med Statsforvalteren som den som gir tilbudet til en/to kommune(r) i sitt fylke. Læringsmiljøsenderet bidrar med kompetanse og struktur, da dette er et prosjekt som går over 4 semestre. Det vil igjen si at det er oppstart høst-23 og avsluttes vår-25. Om Namsos kommune får innpass i prosjektet er enda ikke besluttet, men de resultater vi har hatt over tid, både når det gjelder faglige resultat og det vi er kjent med når det gjelder elevenes psykososiale miljø, tilsier at vi blir deltaker. Hva en eventuell deltakelse vil innebære, vil bli orientert om politisk, i tillegg til de tjenester som omhandler barn og unge. Det er behov for å se skole og fritid i sammenheng, slik at en deltakelse og innsats vil aktualiseres gjennom «Trygg Arena», kommunens prosessdrivende arena for godt forebyggende arbeid og bedre tverrfaglig samhandling.

Trygg Arena

Skal sikre samhandling og koordinering mellom flere fagområder i oppfølging av barn, unge og deres familier

Trygg Arena skal beslutte modeller, prosesser og systemer det skal jobbes etter for å sikre god samhandling

Har et overordnet ansvar for kompetanseheving for ansatte innenfor de felt som omhandler samhandling

Beslutter prioriteringer og satsningsområder

3.2 Tilsyn 9a og oppfølging av internt tilsyn

Namsos kommune mottok 04.07.22 tilbakemelding på erklæring om retting tilknyttet tilsyn i Namsos kommune med kommunens arbeid for å sikre et trygt og godt psykososialt miljø. Statsforvalteren hadde, i brev datert 20.12.21, konkludert med brudd på regelverket og fattet vedtak med pålegg om retting, etter et stedlig tilsyn ved Vestbyen skole, høsten 2021. Frist for retting var den 04.04.22. I etterkant av dette gjensto det fortsatt 4 punkter som måtte rettes. Det har siden august 2022 vært jobbet godt for å rette de siste punktene, og i november ble tilsvar overlevert i henhold til frist. Grunnet interne forhold hos statsforvalteren har kommunen enda ikke mottatt siste tilbakemelding fra tilsynsmyndigheten.

Etter en politisk bestilling, lagt frem i kommunestyret våren-22, redegjøres det her for hvilke punkter det har blitt jobbet med, og hvordan grunnskolene har endret praksis i henhold til dette.

Punkt. 2 – Om skolen/skoleeier gjennomfører de undersøkelser som ut fra en faglig standard med rimelig tvil kan forventes.

*«Plikten til å undersøke betyr at skolen skal undersøke elevens opplevelse av skolemiljøet. Dere skal finne ut hva som ligger bak elevens opplevelse, og **ikke framskaffe bevis.**» (Utdanningsdirektoratet)*

Skolen/skoleeier har i lederforum (møteforum for skoleledere, utvidet ledergruppe) utviklet og vedtatt nye rutiner for håndteringen av opplæringsloven § 9A- 4, herunder undersøkelsesplikten. I denne rutinebeskrivelsen presiseres eier at det skal gjøres en faglig vurdering over hvilke undersøkelser som kan være aktuelle, samt en vurdering over behovet for ulike typer undersøkelser. I rutinebeskrivelsen får også skolen en «verktøykiste» over mulige undersøkelsesmetoder. Det er også tydeliggjort i rutinebeskrivelsen at eleven skal medvirke i valg av undersøkelsesmetodikk.

vedlegg: 1a – saksgang i arbeidet med opplæringsloven §9a-4

Punkt. 3 – Om skolen/skoleeier dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle undersøkelsesplikten.

*I opplæringsloven §9-a syvende ledd har skolen en plikt til å dokumentere arbeidet de gjør for å oppfylle de ulike delene av aktivitetsplikten. Kravet til dokumentasjon **gjelder alle delene av aktivitetsplikten.** Jf. Prop. 57 L (2016-2017) bør dermed ikke skoleeier og skolen lage et mer omfattende system for dokumentasjon enn nødvendig.*

Skolen/skoleeier har i lederforum (forum for skoleledere, utvidet ledergruppe) utviklet og vedtatt nye rutiner for håndteringen av opplæringsloven § 9A- 4, herunder

dokumentasjonsplikten. I forbindelse med nye skjema for tiltak (aktivitetsplanen), har skoleeier innlemmet dokumentasjon av alle delpliktene, og i denne sammenheng også undersøkelsesplikten i selve aktivitetsplanen. Her dokumenteres også eleven og foresattes medvirkning. Det kan være greit å presisere at skolene også tidligere har mye dokumentasjon i forbindelse med oppfølging av enkeltsaker, men loven er ganske tydelig på hvordan selve undersøkelsene skal dokumenteres. Dette er både undersøkelser knyttet til den enkelte saken, samt undersøkelser for å kartlegge andre relevante opplysninger som kan belyse elevens opplevelse av skolemiljøet.

Vedlegg: 3a - Aktivitetsplan §9a – mal

vedlegg: 1a – saksgang i arbeidet med opplæringsloven §9a-4

Punkt. 4 – Om kommunens internkontroll er tilpasset for å hindre eller forebygge risikoen for at varslings-, undersøkelses-, og dokumentasjonsplikten ikke blir oppfylt.

Skoleeier gjennomfører innhenting av opplysninger ang skolemiljøet for å hindre eller forebygge risikoen for at varslings-, undersøkelses-, og dokumentasjonsplikten ikke blir oppfylt.

1. Risikovurdering på skolenivå – Gjennomføres av rektor i samarbeid med egen ledergruppe.
 - a. **Vurdering og rapportering av skolens antall §9a saker**
 - i. I henhold til felles årshjul for oppvekst rapporteres det kvartalsvis til skoleeier antall 9a-saker skolen har, og status på disse, for så å avdekke egen sårbarhet.
 - b. **Vurdering av klager fra foresatte og elever**
 - i. Oversikt på klager fra foresatte og elever. Dette kan være klager som feil tiltak, manglende involvering og treg saksgang. En slik oversikt kan avdekke egen sårbarhet.
 - c. **Bekymring fra andre aktører, helsesykepleier, PPT, MHV,**
 - i. Det er viktig å kartlegge om bekymringer og varsel kommer fra andre aktører før de avdekkes av skolens ansatte. Dette for å avdekke sårbarhet i egne rutiner.
 - d. **Vurdering av tilsynsrapporter**
 - i. Dersom skolen har eksternt tilsyn må det føres oversikt over hvor mange saker skolen har, samt innholdet i dem, med tanke på å kunne avdekke egen sårbarhet.
 - e. **Risiko- og sårbarhetsanalyse**
 - i. Skolen skal gjøre risiko og sårbarhetsanalyse av alle delpliktene i aktivitetsplikten, samt dokumentasjonsplikten.
 - f. **Samsvarsvurdering**
 - i. Skolen skal gjennomgå samsvarsvurdering av §9a-4 to ganger hvert år.

2. Rapportering til skoleeier – *resultatene av a-f*
 - a. **Skolen skal rapportere til skoleeier to ganger per skoleår.**
 - i. *Dette fortrinnsvis oktober og april.*

vedlegg: 1b – prosedyre for risikovurdering

vedlegg: Kvalitetssirkel skoleeier

Punkt. 5 – Om kommunen avdekker og følger opp med korrigerende tiltak for å hindre eller forebygge risikoen for at undersøkelsesplikten eller dokumentasjonsplikten ikke blir oppfylt.

Kommunen har utviklet et internkontrollsystem som skal avdekke, hindre og forebygge risikoen for at skolene bryter pliktene i opplæringsloven § 9A- 4. Skoleeier følger opp med internkontroll ved alle skolene, både for utvikling og som korrigerende tiltak. Skolene vil både jobbe med utviklingsoppgaver i lederforum, samt få støtte og veiledning direkte i enkeltsaker. Dette gjennomføres av skoleeier.

vedlegg: 2b – Årshjul oppvekst namsos kommune skoleåret 2022 2023

Vedlegg: 5b – Internrevisjon §9a-4

4 Samarbeidet hjem-skole

Opplæringen skal skje i samarbeid og forståelse med hjemmet, og samarbeidet skal bidra til å styrke elevenes læring og utvikling

Kjennetegn på måloppnåelse:

1. Hjem-skole samarbeidet skal preges av åpenhet, gjensidig respekt og avklarte forventninger.
2. Skolen skal tilrettelegge for reell medvirkning fra elever og foresatte.
3. Skolen skal ha aktive rådsorganer som samarbeider om elevenes læring og utvikling.
4. Skolen skal planmessig gi elever og foresatte respons på elevenes faglige og sosiale ståsted.
5. God kommunikasjon hjem-skole skal vektlegges

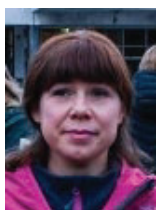

Barn og unges viktigste arenaer for utvikling er hjemme og på skolen. Hver for seg har hjem og skole stor betydning for barn og unge, og samarbeidet mellom disse to arenaene har en innvirkning i seg selv. Det er en klar sammenheng mellom et godt samarbeid mellom hjem og skole og elevenes faglige og sosiale læring og utvikling. Ved å etablere et godt samarbeid med foreldrene får skolen innsikt i hvilke behov eleven har og hvordan eleven fungerer, og det blir enklere å legge til rette for eleven i skolehverdagen. Foreldrenes holdning til skolen er av stor betydning for elevenes engasjement og innsats på skolen. En god samarbeidsrelasjon vil bidra til at foreldrene får et positivt syn på skolen.

Foreldregruppen vil møte dere med ulike forventninger, behov og meninger om skolens mål og praksis. Å skape en felles forståelse for hva som er viktig i et godt læringsmiljø vil være sentralt i et foreldresamarbeid. En god og tillitsfull dialog mellom hjem og skole er et gjensidig ansvar, der skolen har det overordnede ansvaret for å ta initiativet og legge til rette for samarbeid. Skolen må ha som utgangspunkt at alle foreldre er en ressurs som har nyttig informasjon om eleven og elevens liv, og jobbe systematisk for et godt samarbeid med hjemmet.

Hver grunnskole i Norge har et lovfestet foreldreråd der alle foreldre som har barn ved skolen er medlemmer. Foreldrerådet skal velge et arbeidsutvalg, FAU. Litt under halvparten av Norges kommuner har også et kommunalt foreldreutvalg (KFU) som representerer alle foreldreutvalgene i en kommune. De kommunale foreldreutvalgene opprettes på frivillig basis, og er ikke lovpålagt.

Leder for Kommunalt foreldreutvalg (KFU) i Namsos kommune, Cecilie Kirkenes, gir følgende tilbakemelding på samarbeidet hjem-skole:

Det er ingen tvil om at teknologi har en stor påvirkning i hverdagen vår, også når det gjelder skole. I den norske grunnskolen har den digitale plattformen fått en sentral rolle, og dette er i tråd med Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Her står det at digitale ferdigheter skal være en del av undervisningen, på lik linje med grunnleggende ferdigheter som lesing, skriving, regning og muntlige

ferdigheter.

Etter at den digitale plattformen ble iverksatt i Namsos Kommune, har det vist seg å ha positiv effekt på både elevers og læreres arbeid. Elever har fått en kompetanseheving når det gjelder digitale ferdigheter, mens lærere har fått et godt verktøy for å ha oversikt over fagene og oppgavene som blir gitt i hjemmelektse.

Vi ser at den digitale plattformen er med på å forenkle læreprosesser og gir lærerne en bedre oversikt over elevenes fremdrift og progresjon. Samtidig gir den elever muligheten til å få en mer individualisert og tilpasset opplæring, siden de har tilgang til en bredere variasjon av læremidler og oppgaver.

Samtidig er det viktig å ikke glemme lærebøkernes fortsatte viktighet i grunnskolen. Lærebøker gir elever en solid grunnleggende kunnskap om de ulike fagene, og de gir en god referanse for elever og lærere. Det er også viktig å ha et kritisk blikk på den digitale plattformen. Det er en arena hvor det kan forekomme skjult mobbing, og derfor er det viktig å ha kontroll på hva som foregår på plattformen. Man må også passe på at elevenes fokus ikke blir for utsatt når de bruker digitale verktøy, og at det varierer mellom digitalt og tradisjonelle lærebøker. Samtidig er det viktig å ha kontroll på elevenes skjermtid, slik at de ikke går glipp av viktige sosiale evner som de lærer gjennom sosial interaksjon med andre elever og lærere.

Alt i alt har den digitale plattformen blitt en viktig del av den norske grunnskolen, og det er viktig at vi fortsetter å utvikle og forbedre den for å sikre at elever får den beste mulige opplæringen og at lærere får de beste forutsetninger for å kunne gjøre en god jobb.

Det har vært mye debatt om det nye forslaget om å endre skolestrukturen i Namsos Kommune. Etter en grundig vurdering, har kommunestyret bestemt seg for å opprettholde den nåværende strukturen. Dette betyr at alle skolene i kommunen vil fortsette som før. Det er viktig at alle involverte parter, inkludert lærere, ledere og foreldre, nå samarbeider for å sørge for at hver enkelt skole blir så god som mulig. Dette vil fremme skolene som attraktive arbeidsgivere og attraktive steder for elever å gå på skole. Også for å sikre at alle skolene forblir attraktive for elever og ansatte, må det jobbes for å forbedre deres kvaliteter. For å oppnå dette må alle støtte opp om hverandre og jobbe sammen for å skape en positiv og inkluderende skole.

Skole-Hjem samarbeidet har en høy prioritering i Namsos for å sikre elevenes faglige og sosiale utvikling. Foreldrenes holdning til skolen påvirker elevenes engasjement og innsats. Skolen har ansvaret for å etablere en god og tillitsfull dialog med hjemmet, og se foreldrene som en ressurs med viktig informasjon om eleven. Foreldregruppen vil ha ulike forventninger og meninger, og det er viktig å skape en felles forståelse for hva som er viktig i et godt læringsmiljø. Åpenhet, ærlighet og støtte til hverandre er viktige verdier som skal prege samarbeidet. På denne måten kan man forebygge mobbing og sørge for at alle elever føler seg trygge og inkludert på skolen. Alle foreldre skal føle seg trygge på at barn og deres rettigheter blir ivaretatt gjennom Paragraf 9A i opplæringsloven og at de får den oppfølgingen som de har krav på.

Det er et gjentakende problem blant foreldre i Namsos at det er få tilbud av fritidsaktiviteter for barna i sommerferien. Dette gjør det utfordrende for både barna og foreldrene å planlegge ferien. Foreldre har ofte problemer med å finne en løsning for å sikre at barna er ivaretatt når de selv er på jobb. Familier sliter også med å få tid sammen i ferien.

I Namsos Kommune er det mange ansatte i helsesektoren som har innført 3-delt ferie med rotasjon, der en uke starter en uke før skolene går ut i sommerferien. Dette kan være et stort problem for en familie. I tillegg er barnehagene fast feriestengt i to uker ca. midt i skoleferien.

Situasjonen slik den er i dag, gjør det utfordrende for barnefamilier å bo i kommunen. Hvis man vil hindre utflytting og beholde barnefamiliene, bør man se på hva som kan gjøres for å bedre tilbudene. Det er generelt for få tilbud gjennom skoleåret, så det er viktig å se på alternativer for å få balanse mellom skole, jobb og ferie.

5 Skoleutvikling

Skolen skal være et profesjonsfaglig fellesskap hvor lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier og vurderer og videreutvikler egen praksis

Kjennetegn på måloppnåelse:

1. Alle ansatte har et felles ansvar for å videre - utvikle skolen, bygd på forskning- og erfaringsbasert kunnskap.
2. Skolene i Namsos skal ha et profesjonsfaglig samarbeid.
3. Skolen skal ha et system for den skolebaserte vurderingen.
4. Utviklingsperspektivet skal inngå som en del av medarbeidersamtalen.
5. Skolen skal ha planmessig kompetanseheving

Vurdering:

Det digitale skiftet ble raskt implementert under tiden med Korona. Nødvendigheten av å tilegne seg kunnskap raskt, medførte at alle rutiner og retningslinjer måtte justeres underveis og etter hvert. Under normale omstendigheter ville det vært en mer langstrakt prosess for å tilegne seg kompetanse og kunnskap for hvordan man best kan benytte de digitale verktøyene i undervisningssammenheng. Det er likevel gjort en formidabel innsats blant ansatte med å tilegne seg nødvendig kunnskap for å kunne gi en best mulig tilpasset opplæring til den enkelte elev, gruppe og klasse.

Det digitale dekker ikke behovet for pedagogiske verktøy alene, slik at det aktuelt er behov for en hybridløsning. Det betyr at bruk av lærebøker på ingen måte er kassert, men vi må være spisset i valget av læringsverktøy. Det er derfor den enkelte skole som vurderer hvilket behov som ligger til deres enhet når det kommer til anskaffelse av læremidler. I en

forlengelse av prosessen rundt hybridløsningen har man også fått ny læreplan å forholde seg til. Det medfører at det er nødvendig med tilførsel av oppdatert litteratur, både digital og analog, som er tilpasset ny læreplan.

Det er viktig å påpeke at – uansett valg av løsning – digital/analog/hybrid – så er den viktigste «appen» vi har i norsk skole: Læreren. Vi må derfor tilegne oss fagpersoner med ønsket kunnskap og kompetanse, og være en attraktiv arbeidsgiver som holder på våre ansatte og videreutvikler dem – til det beste for våre barn og unge. Nasjonalt har det blitt satset bredt på å gi lærere aktuell videreutdanning, noe som gir den enkelte kommune gode muligheter til å videreutdanne undervisningspersonell i grunnskolen.

Namsos kommune har hatt en gjennomgående aktiv holdning for å få flest mulig i grunnskole til å ta ønsket videreutdanning. Skoleåret 2021-2022 var det 13 lærere som deltok på «KFK – kunnskap for kompetanse» i regi av Utdanningsdirektoratet. Dette er som nevnt en statlig ordning der tilførte midler dekker den delen av lærerens årslønn som er knyttet til studie, med en kommunal egenandel for reise/opphold/litteratur/avgifter. Ved enkelte kurs blir det tildelt lavere nasjonalt tilskudd, slik at kostnaden øker for kommune. Ordningen er likevel meget aktuell og den vi har anledning til å gå via, for å få tilegnet ønsket videreutdanning til ansatte i skolen.

Desentralisert kompetanseutvikling (DeKom)

Målet med den desentraliserte kompetanseutviklingen (DeKom) for grunnskole, er styrket kollektiv kompetanse i skoler ut fra lokale behov, gjennom partnerskap med universitet eller høyskole. Målgrupper for kompetansetiltakene i tilskuddsordningen er lærere, ledere og andre ansatte i skolen som bidrar til kvalitet i tilbudet til barn og unge.

Behovene for kompetanseutvikling skal være basert på lokale vurderinger av kompetansebehov i den enkelte skole, og basert på faglig dialog med universitet eller høyskole. Lokale vurderinger av kompetanseutviklingsbehov skal forankres på en måte som involverer de ansatte og ledere. Tiltakene skal fremme kollektive prosesser for profesjonsutvikling som utvikler skolen.

Namsos kommune er en del av Midtre Namdal nettverk som har følgende tema som det aktuelt arbeides med innenfor skoleutvikling:

- Ufrivillig skolefravær
- Observasjonskompetanse
- Lederforankring og endringsledelse

Sammenstilte satsninger, som «kompetanseløftet» og Tett på» er i regi av/i samarbeid med PPT som en ønsket og aktuell samarbeidspartner.

Læringsmiljøprosjektet er en ny aktuell satsning, som er tidligere beskrevet. Ved deltakelse her vil det være nødvendig å se de satsninger vi har i DeKom i sammenheng med det som inngår der.

6 Gjennomføring av skoleløpet

Fullføringsreformen

Arbeidet med fullføringsreformen har en tidshorisont på ti år og omfatter om lag 100 tiltak som både Utdanningsdirektoratet og andre skal jobbe med. Tiltakene handler om alt fra regelverk og rettigheter til innhold, organisering og kompetanse.

Fullføringsreformen skal bidra til at ungdom og voksne blir kvalifisert til å møte kravene i videre utdanning og arbeidsliv, og at de kan oppdatere sin kompetanse gjennom hele livet. Hver femte elev fullfører ikke videregående, og mange er ikke godt nok forberedt til utdanning og arbeid. Det er alvorlig fordi det begrenser ungdom og voksnes muligheter til å velge sin vei i livet.

Fullføringsreformen som ble vedtatt av Stortinget i 2021, skal bidra til å løse fem gjenstridige problemer:

- Videregående opplæring er i for liten grad tilpasset elever med svake faglige forutsetninger.
- Elevene får ikke det de trenger for å bli best mulig studieforbereidt.
- Fagopplæringen dekker ikke elevenes og arbeidslivets behov godt nok.
- Videregående opplæring er i for liten grad tilpasset den mangfoldige elevgruppa.
- Videregående opplæring er ikke godt nok tilpasset voksne.

Kort fortalt kan vi si at det er særlig to ting man må lykkes med for å skape et samfunn der alle får mulighet til å skape seg gode liv:

- Et fleksibelt opplæringsløp som tar hensyn til ungdom og voksnes ønsker, erfaringer og livssituasjon
- En videregående opplæring som er preget av mestring, motivasjon og læring og gir relevant kompetanse til videre utdanning og arbeid

Namsos kommune (EIER) | Overganger fra grunnskole til VGO | Egne tall

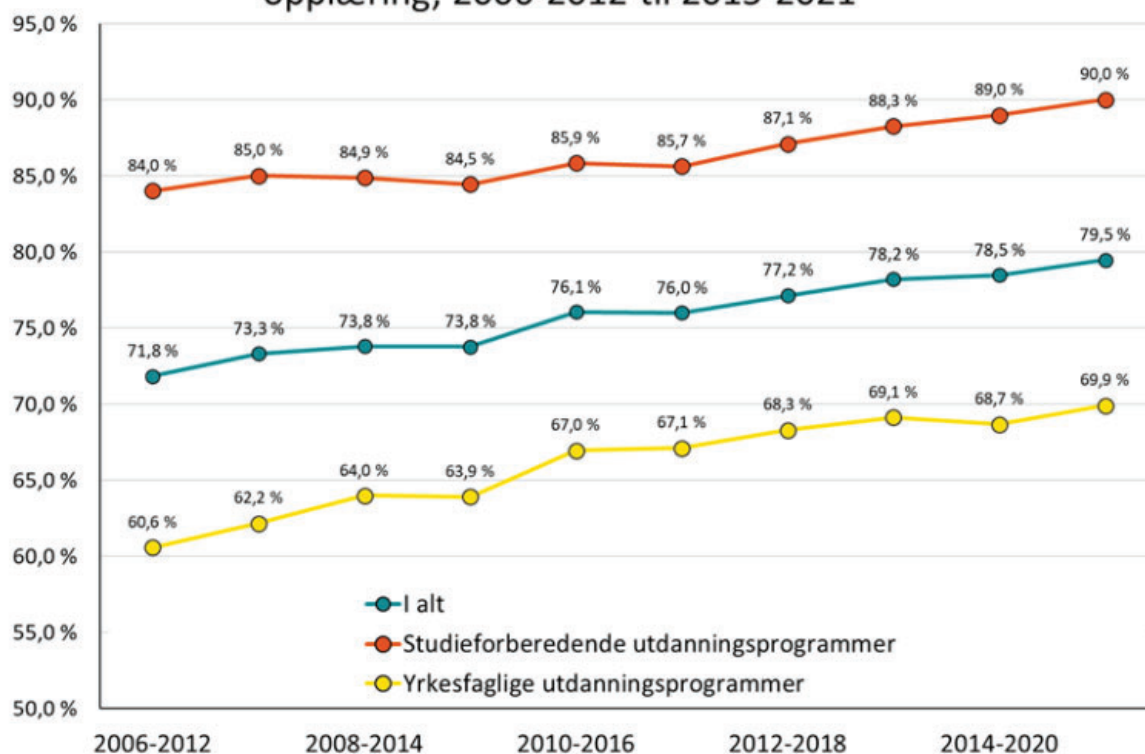
År	Andel overganger
2021	97,9
2020	98,4
2019	*
2018	98,9
2017	97,9

Namsos kommune (EIER), Grunnskole, Overganger, Begge kjønn

Andel elever som har sluttet etter 1.oktober	2019	2020	2021
Nasjonalt	3,4	3,0	3,0
Trøndelag fylke	3,1	3,4	3,2
Olav Duun vgs	2,8	2,4	2,9

Andel elever i Trøndelag som har fullført med studie- eller yrkeskompetanse etter 5/6 år i videregående opplæring, 2006-2012 til 2015-2021

Tidslinje gjennomføring 2006-2012 til 2015-2021

Lokalt har det blitt arrangert en utdanningsmesse de tre seneste årene (kun avbrutt av en pandemi). Denne har gitt et solid løft til yrkesfagene, men også til å skape en bedre og mer informativ forståelse av hvilket retningsvalg den enkelte elev bør gjøre. Årets messe er lagt til begynnelsen av høstsemesteret og har på kort tid opparbeidet seg status som noe av det bedre innenfor yrkesopplysning i vår region.

Det er grunnlag for å tro at med god informasjon om hvilke yrkesvalg som elevene aktuelt kan gå inn på, vil kunne bidra til at vi hjelper elevene med å treffe på videre skoleløp og yrkesvalg. Det igjen kan bidra til større kjennskap til hvilken arbeidskraft vår region etterspør, noe som igjen kan føre til at flere velger å komme tilbake til Namsos og Namdalen etter endt utdanning.

7 Utfordringsbildet

Oppsummert ser vi at elevnedgang og de økonomiske konsekvensene det medfører, gir oss utfordringer som kan føre til kvalitetsforringelse. Det er omfattende omstillingsprosesser vi nå gjennomfører i grunnskolene, samtidig som lovkrav og portefølje økes både for lærere og skoleledere.

Utfordringene er sammensatte og kan variere mellom de ulike skolene. Elevresultater og elevmiljø er de store oppgavene som vi ønsker å levere bedre på, og ser vi på resultatet over tid, så er vi ikke på det nivået vi ønsker å være.

Skolestrukturdebatten har vært krevende og fortsatt er det bekymringer rundt nærskolen i befolkningen, da det er usikkerhet til den økonomiske rammen som er mulig å tildele, men også om det vil være tilgang til kvalifisert undervisningspersonell til grunnskolene.

Nasjonalt har vi hatt en langvarig streik. Lærere tilhører et yrke som vi vet det kommer til å være et økende behov for. Det er, både nasjonalt og lokalt, utfordrende å få kvalifiserte søkere til lederstillinger innenfor grunnskole, slik at summen av de utfordringer vi her har pekt på, kan medføre at omdømmet til grunnskole svekkes.

Det gjøres veldig mye godt arbeid i grunnskolene som ikke lar seg måle eller som vanskelig kan legges inn i en tabell. Vi ønsker hele tiden å forbedre oss og for komme i posisjon til det, anser vi det som nødvendig med en helhetlig innsats rettet mot barn og unge i Namsos kommune. Vi ser at atferdsutfordringer vi jobber med i grunnskole har sterk tilknytning til hjem og fritid. Et av tiltakene som prøves ut er en sammenfattet satsning på miljøkontakter på de største skolene. Dette er skissert og planlagt innført skoleåret 2023-2024. En Koordinator for forebyggende innsats er lyst ut, og vil blant annet lede et nettverk, inkludert miljøkontaktene, som skal jobbe forebyggende, men også inngripende, til det beste for barn og unges skole- og fritidsmiljø.

Politisk er fremtidig skolestruktur avklart, noe som har gitt en viss ro. Det er likevel slik at et vedtak varer til et nytt vedtak gjøres. Dagens situasjon er ikke blitt mindre kostnadskrevende og med de fremtidsutsikter befolkningsprognosene tilsier, vil det med dagens struktur kunne medføre kvalitetsforringelse ved å følge de innsparinger som budsjett- og økonomiplanen tilsier som følge av elevtallsnedgang.

Samtidig viser en analyse fra framsikt.no at Namsos kommune har et betydelig potensial for innsparing innenfor grunnskoleområdet. Der vi bruker 17 054 kr. pr innbygger, ligger gjennomsnittet for vår kostragruppe (sammenligningsgrunnlag) på 15 645 kr. Et teoretisk handlingsrom opp mot de som driver billigst i vår gruppe (12 917 kr. pr. innbygger), er da på 9 prosent, eller tilnærmet 22 millioner kroner. Dette er i et økonomisk perspektiv og sier derfor ingenting om kvalitet eller struktur.

Avslutningsvis er det viktig å berømme de som hver dag arbeider for at våre barn og unge skal oppleve en trygg og god skolehverdag. Vi skal sammen utvikle kommende generasjoner til å bli samfunnsnyttige medborgere, noe som igjen tilsier at det sosiale og faglige må gå hånd i hånd. Vi må legge til rette for dem som er nærmest våre barn og unge, slik at de får best mulige arbeidsforhold.

Over: Små og store ved Namdalseid skole danser BliMe-dansen-2021

Grunnskole er en kompleks organisasjon som skal håndtere mange lovkrav og aktører, og behovet for samhandling med flere hjelpeinstanser er tydelig belyst i denne kvalitetsmeldingen.

En ny plan for det helhetlige oppvekstmiljøet for barn og unge i Namsos kommune er i støpeskjeen. Det forebyggende perspektivet skal få sette sitt preg på hvordan vi ivaretar det enkelte barn og den enkelte familie på en best mulig måte. Vi opplever at det tverrfaglige samarbeidet har fått et tydeligere fokus og ser frem til at de retningslinjer som nå blir tegnet opp, settes ut i handling.

